

- język polski

klasa VII	klasa VIII
<p><u>dopuszczający:</u> <u>Słuchanie i mówienie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Buduje wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych. – Udziela odpowiedzi i informacji z odpowiednią intonacją. – Wygłasza z pamięci teksty poetyckie. – Próbuje uczestniczyć w rozmowie na rozmaite tematy. – Próbuje krytycznego słuchania wypowiedzi. – Podejmuje próbę wyrażania własnego punktu widzenia. – Zabiera głos w dyskusji. – Szanuje zdanie rozmówcy i interpretuje z pomocą nauczyciela opinie dyskutantów. – Opowiada na wskazany temat. – Próbuje posługiwania się wymaganymi programem nauczania formami wypowiedzi z wydatną pomocą nauczyciela. <p><u>Czytanie tekstów słownych</u> <u>i interpretacja innych tekstów kultury:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Czyta w miarę płynnie z właściwą intonacją. – Potrafi wskazać fikcję i autentyzm utworu; odróżnia fakty od opinii. – Wykorzystuje informacje zawarte w tekście. – Cytuje. – W stopniu zadowalającym pracuje z książką, zaznaczając fragmenty. – Analizuje teksty z pomocą nauczyciela. – Korzysta z różnego rodzaju słowników. – Rozpoznaje epikę, lirykę i dramat. <p><u>Pisanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Píše charakterystykę bohatera literackiego, postaci rzeczywistej, opowiadanie odtwórcze i twórcze, urozmaicone dialogiem i opisem, opis przedmiotu, postaci, streszczenie, notatka, wywiad, artykuł. – Zna zasady pisania rozprawki – Z pomocą nauczyciela pisze rozprawkę na prosty temat – Zna zasady organizacji tekstu pisanego i stara się je stosować. – Podejmuje próbę napisania opisu przeżycia wewnętrznego, sytuacji, dzieła sztuki. – Redaguje sprawozdanie i rozprawkę na prosty temat. – Samodzielnie pisze ogłoszenie, zaproszenie. <p><u>Nauka o języku:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Potrafi rozpoznać odmienne i nieodmienne części mowy. – Wskazuje na prostych przykładach imiesłowy. 	<p><u>dopuszczający:</u> <u>Słuchanie i mówienie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Słucha uważnie krótkiej wypowiedzi i dokumentuje to, wskazując główną myśl i odpowiadając na pytania. – Samodzielnie buduje jedno lub dwuzdaniowe wypowiedzenia na temat lektur, zjawisk kulturowych, zainteresowań. – Rozumie mowę ciała - język niewerbalny. – Wygłasza z pamięci teksty poetyckie i fragmenty prozy. – Zna problematykę lektur i dokumentuje to odpowiadając na pytania. – Przy pomocy nauczyciela tworzy wypowiedzenia wielozdaniowe <p><u>Czytanie tekstów słownych</u> <u>i interpretacja innych tekstów kultury:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Czyta płynnie, ze zrozumieniem. – Potrafi odczytać znaczenie dosłowne i symboliczne ważniejszych wyrażen i zwrotów. – Odczytuje treści przekazów medialnych i innych tekstów kultury. <p><u>Pisanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Zna główne wyznaczniki form wypowiedzi objęte programowymi treściami nauczania oraz próbuje je poprawnie redagować. – Podejmuje próby redagowania tekstów w formach wypowiedzi określonych w podstawie programowej. – Redaguje podanie, CV, list motywacyjny, dedykację, korzystając z pomocy nauczyciela w określeniu kolejności. – Zna zasady organizacji tekstu pisanego i stara się je stosować. – Wie, do czego służą przypisy i bibliografia. <p><u>Nauka o języku:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tworząc własne teksty, posługuje się wiedzą z zakresu: – fleksji - stosuje poprawne formy wyrazów, rozwija tekst, dodając do rzeczowników i czasowników właściwe określenia, – składnia - odróżnia mowę zależną i niezależną; zna i stosuje podstawowe zasady interpunkcji; wykonuje wykres prostego zdania wielokrotnie złożonego, – słowotwórstwa - stosuje synonimy, wyrazy nacechowane emocjonalnie; – Formatuje tekst pisany na komputerze. Adiustuje językowo i technicznie tekst. – Rozróżnia normę wzorcową i użytkową języka.

klasa VII	klasa VIII
<ul style="list-style-type: none"> – Tworzy imiesłowcy. – Rozpoznaje zdania pojedyncze i złożone. – Rozpoznaje wykrzyknienie i zawiadomienie. – Dokonuje wykresu prostego zdania pojedynczego i złożonego. – Dokonuje przekształceń prostych zdań pojedynczych na złożone. – Funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę językową z zakresu: – fonetyki i ortofonii (znajomość zasad poprawnego akcentowania), – fleksji (ogólna znajomość form i funkcji odmiennych i nieodmiennych części mowy), – składni (wypowiedzenia, równoważnik zadnia, zdanie pojedyncze; rozróżnianie rodzajów zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie, imiesłowowego równoważnika zdania; przekształca tekst, tworząc ze zdań pojedynczych-złożone, z równoważników - zdania, z konstrukcji czynnych-bierne;), – słowotwórstwa (budowa słowotwórcza wyrazu; analiza słowotwórcza wyrazu przeprowadzona z pomocą nauczyciela; rozróżnianie złożeń, zrostów, zestawień wspomagane przez nauczyciela; dostrzeganie zjawisk zachodzących we współczesnej polszczyźnie), – ortografii i interpunkcji (znajomość zasad i reguł ortograficznych i interpunkcyjnych; dopuszcza się 4-5 błędy ortograficzne w teście dyktanda); w pisowni dopuszcza się błędy I i II stopnia – umiejętność analizy i poprawy tych błędów z pomocą nauczyciela). <p><u>Lektura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Ogólnie zna wskazane przez nauczyciela lektury programowe, co świadczy o zapoznaniu się z ich treścią. – Komentuje treści lektury w wypowiedziach ustnych wspomagane przez nauczyciela. – Próbuje aktywnie uczestniczyć w dyskusji. – Samodzielnie tworzy pisemne prace literackie. <p><u>Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne; dopuszcza się 4-5 błędy ortograficzne w teście dyktanda. – Poprawnie przenosi wyrazy. <p><u>dostateczny:</u></p> <p><u>Słuchanie i mówienie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Buduje wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych. – Udziela odpowiedzi i informacji z odpowiednią intonacją. – Uczestniczy w rozmowach na rozmaite tematy. – Krytycznie słucha wypowiedzi. 	<p><u>Lektura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Ogólnie zna wskazane przez nauczyciela lektury programowe, co świadczy o zapoznaniu się z ich treścią. – Komentuje treści lektury w wypowiedziach ustnych wspomagane przez nauczyciela. – Próbuje aktywnie uczestniczyć w dyskusji. – Samodzielnie tworzy pisemne prace literackie. <p><u>Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne; dopuszcza się 4-5 błędy ortograficzne w teście dyktanda. – Poprawnie przenosi wyrazy. <p><u>dostateczny:</u></p> <p><u>Słuchanie i mówienie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Słucha uważnie wypowiedzi i dokumentuje to, wskazując główną myśl i odpowiadając na pytania. – Zna treść lektur, umie odtworzyć najważniejsze wydarzenia. – Buduje krótkie, logiczne wypowiedzi na temat lektury, filmu, różnych problemów codziennego życia, posługując się pojęciami literackimi i kulturowymi.

klasa VII	klasa VIII
<ul style="list-style-type: none"> – Wyraża w sposób jasny własny punkt widzenia. – Próbuje aktywnie brać udział w dyskusji jako nadawca i odbiorca wypowiedzi. – Szanuje zdanie rozmówcy i próbuje interpretować opinię dyskutantów. – Spójnie odpowiada na wybrany temat oraz próbuje oddać treści właściwą barwą, natężeniem i intonacją głosu. <p><u>Czytanie tekstów słownych i odczytywanie innych tekstów kultury:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Płynnie czyta z właściwą intonacją. – Próbuje interpretacyjnego czytania tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych. – Cicho czyta teksty inspirujące do przemyśleń i twórczego działania. – Wykorzystuje informacje zawarte w tekście. – Cytuje. – Zna podstawowe środki wyrazu literatury, teatru, filmu i mediów. – Przedstawia treść utworu na podstawie cichego czytania tekstu, określa akcję i jej przebieg, wskazuje monologi i dialogi, rozumie motywy postępowania bohaterów. – Zna pojęcie dramatu, fraszki, hymnu, satyry, powieści historycznej, poprawnie posługuje się nimi w wypowiedziach. <p><u>Pisanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawnie redaguje charakterystykę postaci, opowiadanie, opis, streszczenie. – Redaguje rozprawkę na prosty temat <p><u>Nauka o języku:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Samodzielnie posługuje się poznanymi słownikami. – Zna i posługuje się przynajmniej w stopniu dostatecznym poznanymi zasadami ortograficznymi. – Odróżnia imiesłowy od innych form czasownika, rozróżnia imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe. – Tworzy różne strony czasowników. Tworzy imiesłowy. – Pisze w miarę poprawnie partykuły „nie”, „by” z czasownikiem. – Wyodrębnia poznane części mowy i określa ich formę gramatyczną, określa ich funkcję w zdaniu. – Przeprowadza analizę zdania pojedynczego na łatwych przykładach. – Rozpoznaje zdanie złożone współrzędnie i podrzędne. <p><u>Lektura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Zadowolająco zna wszystkie wskazane przez nauczyciela lektury programowe, co świadczy o zapoznaniu się z ich treścią. – Komentuje treści lektur w wypowiedziach ustnych i próbuje aktywnie uczestniczyć w dyskusji. – Samodzielnie tworzy pisemne prace literackie 	<ul style="list-style-type: none"> – Potrafi określić swoje stanowisko i uzasadnić je. – Wygłasza z pamięci fragmenty prozy i poezji. – Umie zadawać pytania, zna wartość pytań otwartych i zamkniętych. – Odróżnia fakty od opinii. – Mówi w sposób zgodny z ogólnopolską normą wymowy. <p><u>Czytanie tekstów słownych i interpretacja innych tekstów kultury:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Potrafi odczytać znaczenie dosłowne i przenośne związków i wyrażeń wpisanych w teksty kultury. – Czyta płynnie, ze zrozumieniem. – Zauważa i prawidłowo odczytuje intencje nadawcy: manipulacja, perswazja. – Dostrzega konteksty: biograficzny, historyczny i potrafi je wykorzystać do interpretacji tekstów kultury. – Zna środki wyrazu właściwe różnym tekstom kultury i umie je nazwać. – Odczytuje bliskie mu wartości wpisane w teksty. <p><u>Pisanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Redaguje krótkie teksty w formach wypowiedzi określonych w podstawie programowej. – Przestrzega zasad organizacji tekstu - wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity. – Potrafi przekształcić tekst streszczając, rozwijając lub zapisując go w formie planu. – Tworzy teksty użytkowe: ogłoszenia o pracę, ogłoszenia drobne, podanie, instrukcje, zawiadomienia, CV, list prywatny, list motywacyjny, dedykacja. – Podejmuje próby opisu dzieł literackich, malarskich i muzycznych. <p><u>Nauka o języku:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tworząc różne formy wypowiedzi, posługuje się wiedzą z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> – fleksji - części mowy odmienne i nieodmienne, – składni - zdania pytające, oznajmujące, rozkazujące, złożone, równoważniki zdania, wypowiedzenia wielokrotnie złożone, odróżnia mowę zależną od niezależnej, – słowotwórstwa - wyrazy podstawowe, pochodne, budowa słowotwórcza wyrazu, zapożyczenia, wulgaryzmy, synonimy, antonimy, homonimy, – frazeologii - zna znaczenie popularnych mitologizmów, wyrażeń i zwrotów zaczerpniętych z Biblii i świadomie stosuje je w wypowiedziach. <p><u>Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne; dopuszcza się 3 błędy ortograficzne. – Poprawnie przenosi wyrazy. <p><u>Lektura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Zadowolająco zna wszystkie wskazane przez nauczyciela lektury programowe, co świadczy o

klasa VII	klasa VIII
<p>będące próbą krytycznego odbioru dzieła literackiego.</p> <p><u>Pojęcia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Wskazuje, nazywa i definiuje podstawowe pojęcia teoretycznoliterackie, językowe i kulturowe obowiązujące według ustaleń programowych. – Próbuje posługiwania się nimi w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych. <p><u>Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne; dopuszcza się 3 błędy ortograficzne. – Poprawnie przenosi wyrazy. <p><u>dobry:</u></p> <p><u>Słuchanie i mówienie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Buduje precyzyjne wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych. – Udziela wyczerpujących odpowiedzi i informacji z odpowiednią intonacją. – Aktywnie uczestniczy w rozmowie na rozmaite tematy. – Krytycznie słucha wypowiedzi. – Wyraża własny punkt widzenia w sposób jasny i przekonujący. – Aktywnie uczestniczy w dyskusji jako nadawca i odbiorca wypowiedzi. – Szanuje zdania rozmówcy i interpretuje opinie dyskutantów. <p><u>Czytanie tekstów słownych i odczytywanie innych tekstów kultury:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Podejmuje próby oceny i wartościowania problemów i zjawisk dotyczących języka, literatury, kultury. – Wypowiada się w formie sprawozdanie – recenzja, rozprawka na tematy związane z życiem, opis, charakterystyka porównawcza. – Potrafi poprawić samodzielnie większość własnych błędów. – Wykazuje dobrą znajomość treści omawianych lektur, omawia elementy świata przedstawionego utworu, określa typ powieści. – W opowiadaniu poprawnie zapisuje dialog, wprowadza elementy opisu. – Wymienia rodzaje i gatunki literackie, określa ich cechy. – Zna terminy literackie wprowadzone na lekcjach. – Swobodnie wypowiada się o utworze literackim, nazywa własne stany uczuciowe. – Wskazuje w utworze poznane środki poetyckiego wyrazu. <p><u>Pisanie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy logiczną i spójną wypowiedź zgodną z tematem, poprawną pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, – układa tekst reklamy, wypowiedź o charakterze 	<p>zapoznaniu się z ich treścią.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komentuje treści lektur w wypowiedziach ustnych i próbuje aktywnie uczestniczyć w dyskusji. – Samodzielnie tworzy pisemne prace literackie będące próbą krytycznego odbioru dzieła literackiego. <p><u>dobry:</u></p> <p><u>Słuchanie i mówienie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Słucha uważnie wypowiedzi i potrafi dokonać selekcji przekazywanych informacji. – Tworzy poprawne składniowo i merytorycznie wypowiedzi wielozdaniowe. – Bierze udział w dyskusji, popierając własne zdanie trafnie dobranymi argumentami. – Poprawnie posługuje się wymaganymi programowo formami wypowiedzi. – Dobrze zna treści lektur, wykorzystuje konteksty niezbędne do ich interpretacji. – Bezbłędnie wygłasza z pamięci wiersze lub/i fragmenty prozy. <p><u>Czytanie tekstów słownych i interpretacja innych tekstów kultury:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Uczeń czyta płynnie i bezbłędnie, ze zrozumieniem. – Zna środki wyrazu literatury, teatru, filmu, mediów i umie odczytać ich funkcje. – Czyta teksty kultury na poziomie dosłownym, symbolicznym i przenośnym. – Dostrzega konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury. – Dostrzega wartości wpisane w teksty kultury. <p><u>Pisanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawnie redaguje pisemne formy wypowiedzi: notatka, opis, opis przeżyć wewnętrznych, opis sytuacji, opis dzieła sztuki, charakterystyka, opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, list, dziennik, pamiętnik, streszczenie, dedykacja, przemówienie, rozprawka, wywiad. – Tworzy teksty użytkowe: list motywacyjny, list otwarty, CV, podanie, życiorys. – Umiejętnie dokonuje operacji przekształcenia tekstu: streszcza, rozwija, dokonuje adaptacji i stylizacji. – Opisuje dzieła literackie, malarskie, muzyczne. – Zna zasady tworzenia przypisów i bibliografii oraz próbuje ich praktycznego zastosowania. <p><u>Nauka o języku:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tworząc własne teksty, sprawnie posługuje się wiedzą z zakresu:

klasa VII	klasa VIII
<p>informacji, komentarza,</p> <ul style="list-style-type: none"> – w opisie dzieła sztuki posługuje się informacją o czasie jego powstania, – opisuje dzieło plastyczne ze szczególnym uwzględnieniem symbolicznego sensu barw, przedmiotów, usytuowania postaci, – redagując opowiadanie twórcze, stara się odwołać do realiów epoki, w której się rozgrywa akcja utworu, – charakteryzuje postać literacką, stosuje opis przeżyć wewnętrznych i wyjaśnia motywy postępowania bohatera, – stosując odpowiednie słownictwo i wymogi gatunkowe, redaguje rozprawkę, autocharakterystykę, list oficjalny, kartkę z pamiętnika (dziennika), sprawozdanie, np. z zawodów sportowych, streszczenie, e-mail, – omawia pisemnie książkę, film, przedstawienie; w analizie uwzględnia specyfikę tekstu kultury oraz własną ocenę, – wykorzystuje wiedzę o składni przy stosowaniu reguł interpunkcyjnych, stosuje średnik, – dokonuje starannej redakcji tekstów napisanych ręcznie i na komputerze, poprawia błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, korzystając z odpowiednich źródeł. <p><u>Nauka o języku:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Przeprowadza klasyfikację imiesłowów i określa ich funkcję w zdaniu. – Wskazuje na różnice w budowie strony czynnej, biernej i zwrotnej. – Przekształca zdania z konstrukcji czynnej na bierną i odwrotnie. – Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego rozwiniętego. – Wyróżnia w zdaniu okoliczniki i nazywa ich rodzaje. – Nazywa rodzaje zdań współrzędnych. – Tworzy wyrazy pochodne stanowiące różne części mowy. <p><u>Lektura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Dobrze zna wszystkie wskazane przez nauczyciela lektury programowe, co świadczy o świadomym i krytycznym zapoznaniu się z ich treścią. – W wypowiedziach ustnych stosuje dojrzały i krytyczny komentarz. – Aktywnie uczestniczy w dyskusji nad lekturą. – Samodzielnie, krytycznie, na dość wysokim poziomie literackim tworzy prace pisemne. <p><u>bardzo dobry:</u> <u>Słuchanie i mówienie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Buduje precyzyjne wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> – fleksji - zna części mowy i ich funkcje w zdaniu, – składni - stosuje różne rodzaje wypowiedzeń i umie je nazwać, przekształca mowę zależną w niezależną i odwrotnie, – słowotwórstwa – złożenia, zrosty, zestawienia, neologizmy, zapożyczenia, – frazeologii – zna znaczenie powszechnie przyjętych frazeologizmów i umie je zastosować. <p><u>Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne, dopuszcza się 1 błąd ortograficzny w tekście dyktanda. <p><u>Lektura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Dobrze zna wszystkie wskazane przez nauczyciela lektury programowe co świadczy o świadomym i krytycznym zapoznaniu się z ich treścią. – W wypowiedziach ustnych stosuje dojrzały i krytyczny komentarz. – Aktywnie uczestniczy w dyskusji nad lekturą. – Samodzielnie, krytycznie, na dość wysokim poziomie literackim tworzy prace pisemne. <p><u>bardzo dobry:</u> <u>Słuchanie i mówienie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Buduje logiczne, spójne i poprawne merytorycznie wypowiedzi na określony temat. – Dyskutuje, polemizuje, przytacza trafne

klasa VII	klasa VIII
<ul style="list-style-type: none"> - Udziela wyczerpujących odpowiedzi i informacji z odpowiednią intonacją. - Aktywnie uczestniczy w rozmowie na rozmaite tematy. - Krytycznie słucha wypowiedzi. - Wyraża własny punkt widzenia w sposób jasny i przekonujący. - Aktywnie uczestniczy w dyskusji jako nadawca i odbiorca wypowiedzi. - Szanuje zdania rozmówcy i interpretuje opinie dyskutantów. <p><u>Czytanie tekstów słownych i odczytywanie innych tekstów kultury:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sprawnie posługuje się w wypowiedziach różnorodnymi środkami językowymi. - Jest świadomym odbiorcą dzieła literackiego, filmowego, teatralnego, porównuje dramat z jego realizacją telewizyjną, opowieść z jej adaptacją filmową. - Bezbłędnie dokonuje analizy dzieła literackiego- utworu epickiego. - Wskazuje w tekście środki językowe właściwe dla funkcji wypowiedzi (np. zwrot do adresata, pytania retoryczne, grzecznościowe, argumentowanie.) - Analizuje i interpretuje utwór liryczny, określa typ liryki. - Zna typy narracji, omawia poznawcze i moralne walory utworu. - Gromadzi słownictwo na zadany temat. <p><u>Pisanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy logiczną i spójną wypowiedź zgodną z tematem, ze szczególną dbałością o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną, - opisując dzieło sztuki, analizuje i interpretuje jego treści symboliczne oraz uwzględnia czas powstania, - wprowadza do wypowiedzi partykuły, rozumiejąc ich rolę w modyfikowaniu znaczenia składników wypowiedzi, wykorzystuje wykrzyknik w celu wyrażenia emocji, stosuje wołacz, - w redagowanym opowiadaniu twórczym dba o realia epoki, w której się toczy akcja, dzięki świadomemu wprowadzeniu odpowiednich elementów świata przedstawionego, - wykorzystuje opis przeżyć wewnętrznych w charakterystyce postaci literackiej w celu wyjaśnienia jej postaw, podejmowanych decyzji, zachowań, - recenzuje książkę, film, przedstawienie teatralne, posługując się słownictwem charakterystycznym dla danej dziedziny kultury, - redaguje tekst o charakterze przemówienia na tematy związane z lekturą i dotyczące sytuacji życiowych, świadomie stosując wybrane figury retoryczne, 	<p>argumenty, uzasadniając własne stanowisko.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wykazuje się bardzo dobrą znajomością wszystkich lektur programowych. - Wygłasza z pamięci fragmenty prozy lub poezji. - Samodzielnie i krytycznie analizuje i interpretuje teksty, posługując się terminologią z zakresu teorii literatury. Sprawnie posługuje się formami wypowiedzi: opis, rozprawka, opowiadanie, charakterystyka, streszczenie, sprawozdanie, głos w dyskusji. - Stosownie do sytuacji buduje wypowiedzenia mające charakter: perswazji, parafrazy, komentarza. <p><u>Czytanie tekstów słownych i odczytywanie innych tekstów kultury:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Płynnie i bezbłędnie czyta, interpretuje tekst poprzez właściwą intonację. - Zna środki wyrazu typowe dla różnych dziedzin sztuki i umie odczytać ich funkcje. - Sprawnie odczytuje informacje zawarte w aktach normatywnych, mapach, tabelach, wykresach. <p><u>Pisanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sprawnie redaguje pisemne formy wypowiedzi: notatka, opis, opis przeżyć wewnętrznych, opis sytuacji, opis przedmiotu/postaci, dzieła sztuki, charakterystyka, opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, list, dziennik, pamiętnik, streszczenie, dedykacja, przemówienie, rozprawka, wywiad, życiorys. - Wprowadza cytaty i poprawnie je zapisuje. - Tworzy wzorcowe teksty użytkowe: ogłoszenia, instrukcje, zawiadomienia, podanie, CV, list motywacyjny, otwarty. - Tworzy przypisy i bibliografię. - Sprawnie dokonuje różnorodnych operacji na tekście: streszcza, rozwija, dokonuje adaptacji, stylizacji, parafrazy. - Sprawnie opisuje dzieła literackie, malarskie i muzyczne. <p><u>Nauka o języku:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tworząc teksty mówione i pisane, sprawnie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę z zakresu: - fleksji - zna części mowy i ich funkcje, osobliwości w odmianie, - składni - zdania, równoważniki, zdania pojedyncze, złożone, wielokrotnie złożone, mowa zależna i niezależna, imiesłowowy równoważnik zdania, - słowotwórstwa - budowa wyrazu, złożenia, zrosty, zestawienia, neologizmy - frazeologii - rozumie znaczenie związku frazeologicznego, stosuje go w wypowiedziach <p><u>Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Uczeń zna zasady ortografii i interpunkcji i potwierdza to bezbłędnym zapisem. <p><u>Lektura:</u></p>

klasa VII	klasa VIII
<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje starannej redakcji tekstu napisanego ręcznie i na komputerze, umiejętnie formatuje tekst, dobiera rodzaj czcionki, stosuje właściwe odstępy, wyznacza marginesy, justuje tekst, dokonuje jego korekty. <p><u>Nauka o języku:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozpoznaje i klasyfikuje imiesłowy, omawia zastosowanie w różnych funkcjach składniowych. – Wskazuje różnicę między czasownikiem przechodnim, a nieprzechodnim. – Określa funkcje stron czasownika. – Wyjaśnia osobliwości w odmianie czasownika. – Bezbłędnie przeprowadza klasyfikację zaimków. – Przeprowadza analizę zdania pojedynczego, na trudniejszych przykładach. – Rozpoznaje zdania okolicznikowe i ich rodzaje. – Wskazuje różnice między rodzajami zdań złożonych współrzędnych i zdań podrzędnych. – Przedstawia budowę zdania złożonego na wykresie. <p><u>Lektura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Bardzo dobrze zna wszystkie wskazane przez nauczyciela lektury programowe, co świadczy o świadomym i krytycznym zapoznaniu się z ich treścią. – W wypowiedziach ustnych stosuje krytyczny komentarz. – Aktywnie uczestniczy w dyskusji nad lekturą. – Oryginalnie, samodzielnie, krytycznie, na wysokim poziomie literackim tworzy prace pisemne. <p><u>celujący:</u></p> <p><u>Słuchanie i mówienie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje słuchany tekst pod względem celu wypowiedzi, środków perswazji oraz zabiegów artystycznych, – sporządza notatki, uczestnicząc w sytuacji komunikacyjnej jako odbiorca wypowiedzi; – wykorzystuje je w nowych sytuacjach komunikacyjnych. <p><u>Czytanie tekstów pisanych i odbiór innych tekstów kultury</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – zna dokładnie treść utworów wskazanych w podstawie programowej, potrafi zestawiać i analizować dzieła, – czyta teksty spoza podstawy programowej, – czyta, samodzielnie analizuje i interpretuje różne teksty literackie oraz inne teksty kultury, uwzględniając ich znaczenie metaforyczne i symboliczne, konteksty interpretacyjne oraz intencję nadawcy wypowiedzi, – posługuje się różnymi źródłami informacji, a zwłaszcza treściami przekazu medialnego. 	<ul style="list-style-type: none"> – Bardzo dobrze zna wszystkie wskazane przez nauczyciela lektury programowe, co świadczy o świadomym i krytycznym zapoznaniu się z ich treścią. – W wypowiedziach ustnych stosuje dojrzały i krytyczny komentarz. – Aktywnie uczestniczy w dyskusji nad lekturą. – Oryginalnie, samodzielnie, krytycznie, na wysokim poziomie literackim tworzy prace pisemne. <p><u>celujący:</u></p> <p><u>Słuchanie i mówienie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Potrafi w trakcie zajęć zbudować i wygłosić kilkuminutową wypowiedź poprawną językowo i charakteryzującą się wysokim poziomem merytorycznym. – Celnie argumentuje, wykazując się erudycją interdyscyplinarną. – Wykazuje się umiejętnością głosowej interpretacji tekstu. <p><u>Czytanie tekstów słownych i odbiór innych tekstów kultury:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Samodzielnie i krytycznie analizuje i interpretuje teksty, dzieła ikonograficzne i muzyczne. – Odczytuje symbole kulturowe i aluzje literackie wpisane w teksty. <p><u>Pisanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Podejmuje próby tworzenia wyżej zorganizowanego gatunku wypowiedzi. – Tworzy własne teksty i publikuje je w gazetce szkolnej, na stronach internetowych, pismach dla

klasa VII	klasa VIII
<p><u>Mówienie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – świadomie uczestniczy w różnych sytuacjach komunikacyjnych jako dyskutant, prowadzący dyskusję, przeprowadzający wywiad, wygłaszający przemówienie lub referat; przedstawia rzeczowe argumenty i wnioski, – wykazuje się oryginalnością interpretacji głosowej tekstu prozatorskiego lub poetyckiego wygłaszanego z pamięci, – krytycznie i rzeczowo ocenia wypowiedzi własne i innych, przejawia szczególną dbałość o kulturę słowa. <p><u>Pisanie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – sprawnie redaguje teksty z zachowaniem cech gatunkowych różnych typów wypowiedzi, dbając o poprawność zapisu, bezbłądność językową i stylistyczną, – podejmuje próby własnej twórczości literackiej. <p><u>Nauka o języku</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – świadomie stosuje wiedzę w zakresie treści przewidzianych programem i wykraczających poza program nauczania fonetyki, słowotwórstwa, fleksji, składni oraz wiedzy o języku jako tworze społecznym, – samodzielnie poszerza wiedzę językową, korzystając z różnych źródeł informacji. <p><u>Lektura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Bardzo dobrze zna wszystkie wskazane przez nauczyciela lektury programowe, co świadczy o świadomym i krytycznym zapoznaniu się z ich treścią. – Czyta lektury nadobowiązkowe – wskazane przez nauczyciela i zaproponowane przez ucznia; wykonuje prace pisemne związane z tematyką tych lektur. – W wypowiedziach ustnych stosuje dojrzały i krytyczny komentarz. – Aktywnie uczestniczy w dyskusji nad lekturą. – Oryginalnie, samodzielnie, krytycznie, na wysokim poziomie literackim tworzy prace pisemne. 	<p>młodzieży itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podejmuje próby tworzenia własnych tekstów w ramach ogłaszanych konkursów zewnętrznych i wewnętrznych. – Współtworzy gazetkę szkolną, dokonując korekty językowej zamieszczanych w niej artykułów. <p><u>Lektura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Bardzo dobrze zna wszystkie wskazane przez nauczyciela lektury programowe, co świadczy o świadomym i krytycznym zapoznaniu się z ich treścią. – Czyta lektury nadobowiązkowe – wskazane przez nauczyciela i zaproponowane przez ucznia; wykonuje prace pisemne związane z tematyką tych lektur. – W wypowiedziach ustnych stosuje dojrzały i krytyczny komentarz. – Aktywnie uczestniczy w dyskusji nad lekturą. – Oryginalnie, samodzielnie, krytycznie, na wysokim poziomie literackim tworzy prace pisemne.

klasa VII	klasa VIII

